

DE GLOBI TERRESTRIS

De quinqz zonis sphæræ per quatuor parallelos minores circulos
sphæræ distinctis, in circuitu etiam terræ consideratis.

C A P V T V.

Otus orbis terræ in quinqz diuiditur Zonas, perinde atqz cœlum in cuius medio continetur. Est autem Zona cœli, sicut & terræ, plaga inter duos parallelos contenta. Sunt autem tantum quatuor paralleli circuli in sphœra eas quinqz zonas distinguentes. Nam extremas duas zonas distinguunt duo Arctici circuli; nam quicquid cœli & terræ intra hos duos circulos includitur, zona dicitur. Sic & quicquid inter duos parallelos comprehen ditur, cœli & terræ, zona dicitur. Dicit autem duæ zone eiusdem temperiei, absuntqz remotissime à uia Solis, quo etiam fit, ut hæ duæ extremæ polis mundi subiectæ, ab antiquis inhabitabiles propter frigus habiten sint, quoniam Solis accessum nunquam sortiuntur, circa quas Mare glaciale est. Nunc autem nostris temporibus habitatae, quamuis, ut dicitur, minus commode, ibi uastæ solitudines ac inculti homines, ut probant Ibernia, Norduegia, Gottia, Liuonia, illis conterminæ. Media autem zona inter duos tropicos Cancri, & Capricorni, inter quas uia Solis est, propter caloris excessum mortalium habitationi iuxta ueteres parū apta, torrida igitur ab eis uocata. Nunc uero ibidem aër temperatissimus experimenter inuentus est, propter assiduum dierum noctiumqz equalitatem, ita quod lux Solis caleficerit per 12. horas diei, id te nebræ per reliquas 12. noctis refrigerant. Verum tamen apparet, quod maior sit eis in estate caliditas quam nobis, tamen ista caliditas est complexione eorum proportionata. Nos enim uidemus omnes illos esse nigros; ut Aethiopes, Arabes, Indos, & omnes in hac zona: colericos, crisplos, distortos & adustos ex uehementi calore. Sic licet unius nobis, hic in Europa nato, non conueniret subita mutatio, ut habitaret apud illos, tamen eis conueniens est habitatio. Illa sunt etiam de intentione Auicennæ capitulo primo Doctrinæ tertiae primæ Fen. primi canonis, ubi dicit. Cum regiones attenderimus, certificatu nobis erit, quod sit locus qui inhabitatur sub æquatore diei neqz aliqua de rebus terrenis impedierit, uidelicet montes aut maria, oportebit, inhabitantes equalitati certe propinquiores existere, quam alicuius regioni. A equalitatem autem certam, uocat optimam hominis complexionem. Deinde soluit argumen tum iam adductum: Ego uero Ptolemæum uehementer admiror, quoniam in capitulo sexto secundæ dictionis Almagesti inquit de linea Aequinoctiali: Quidam autem dicunt, quod possibile est, ut sit illud quod est sub hac linea æquedistanti ex terra habitibili, ideo quod eius complexio est ualde bona, eo quod Sol non prolongat obumbrationem suam supra puncta summitatis capitum, propter uelocitatem suę de clineationis ab Aequatore diei, & propter hoc sunt estas & hyems bone complexionis, propter breuitatem longitudinis Solis à summitate capitū in utrisqz tropicis. Hoc autem quod dicitur est secundum aestimationem & putatur. Vtrum uero illud quod est sub hac linea habitetur, nos huius scientiam non comprehendimus, quoniam nemo eoru peruenit ad eam, quisunt in nostris regionibus habitabilibus usqz ad diem hunc nostrum &c, haec sunt uerba eius. Ipse tamen in Cosmographia multas regiones & ciuitates sub Aequinoctiali descripsit. Neqz puto quod ipse dum componeret librum Almagesti, scientiam Cosmographię non habuerit, cum in capitulo ultimo huius secundæ dictionis polliceatur se scripturum hunc librum Cosmographiæ. Reliquæ duæ zonæ scilicet ea quæ inter tropicum Cancri & Arcticum circulum, in qua nostræ sunt habitationes, & ea quæ inter tropicum Capricorni & Antarcticum circulum includentur, temperatæ sunt, ideo habitationi hominum conuenientes, contemperantur enim calore mediæ Zonæ, & frigore extremarum, quemadmodum subiecta figura pro parte demonstrat.

Nec